

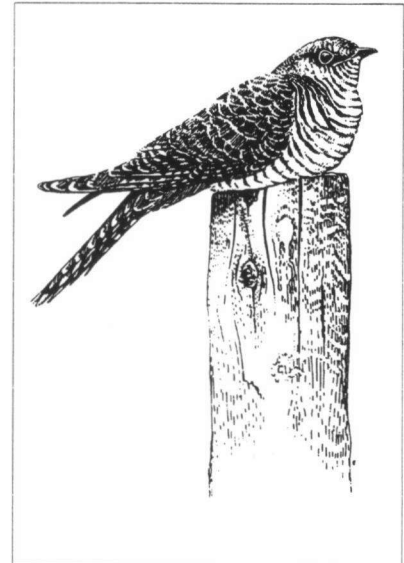
DE KOEKOEK

In augustus werd de koekoek gebracht. De maand waarin de meeste koekoeken op reis gaan naar hun overwinteringsgebied. De koekoek reist niet in een groep zoals de meeste vogels doen. Nee, hij gaat alleen op pad. Een echte individualist. En dat niet alleen, ze zijn nog gemakzuchtig ook. Je ei in een andermans nest leggen en de andere vogels er voor op laten draaien. Dat doe je met ongeveer twintig eieren per broedseizoen!

Een enkele keer komt het voor dat de onvrijwillige pleegouders het ei herkennen als "niet zelf gelegd". Ze gooien het ei dan netjes overboord. Gebeurt dat niet dan werkt de jonge koekoek op zijn beurt, ongeveer tien uur na het uitkomen uit het ei, met een richel die onderaan zijn rug zit de andere eieren en/of jonge vogels het nest uit. Op deze manier heeft hij het voor elkaar dat hij alleen al het voedsel krijgt dat de pleegouders aanslepen.

Als het jong in het ei bijna volgroeid is laat hij geen kik horen, in tegenstelling tot andere vogelsoorten die wel in het ei beginnen te spreken. De pleegouders zouden anders het ondergeschoven ei opmerken, het kapot hakken en het jong doden omdat het de verkeerde taal sprak.

Vroeger dacht men, bij gebrek aan vogelkennis en aan verrekijkers, dat de koekoek, die men in de winter niet waarnam, veranderde in een sperwer die op zijn beurt weer 's zomers de gestalte van een koekoek aannam. Toch is die vergissing wel ergens te begrijpen. Toen ik de koekoek in de volière losliet bij de merels, zanglijsters, mezen en andere kleine zangvogels,

Koekoek Tekening: Edwin van der Kolk

brak er een enorme paniek uit en zochten de verschrikte vogels snel een schuilplaats op, in de waan met een roofvogel te doen te hebben. De koekoek heeft, net als een volwassen sperwer, een dwars gebandeerde borst. Bovendien heeft de koekoek een silhouet dat min of meer aan een sperwer doet denken.

Koekoeken eten graag harige rupsen. Af en toe braken ze hun maagwand uit, die vol zit met die stekelige haren. Deze rupsen kon ik de koekoek niet aanbieden, maar het voer dat hij aangeboden kreeg smaakte hem best.

Zwijgzaam was de koekoek wel, geen geluidje kon eraf. Totdat ik over iets struikelde en met veel geraas een aantal etensbakken op de grond liet vallen. Toen kwam de geschrokken koekoek op gang. Wel dertig keer achter elkaar liet hij "koekoek" horen, net een op hol geslagen koekoeksklok. Daar bleef het verder bij.

Ook zijn vertrek verliep geruisloos. Alléén ging hij op trek naar het zuiden, zoals een echte koekoek dat behoort te doen.

Carla Holzenspies